

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 08/07/2025 11:45
Sayı: E-120.07.03-1659531
2025 AİLE YILI

Sayı : E-85112434-610-6963671

Konu : Soru Önergesi

7/24919-24920 GK 123

7/25105

7/25686 GK 133

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/26669 GK 142

7/26827 GK 144

- İlgi : a) 12.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1596911 sayılı yazınız.
b) 13.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1598252 sayılı yazınız.
c) 24.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602858 sayılı yazınız.
ç) 17.04.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1613406 sayılı yazınız.
d) 24.04.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1615003 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (12 Sayfa)

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. DR. MUSTAFA SEZGİN
TANRIKULU'NUN 7/26827 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE
BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

**Bakanlığımız İlgili Kurumu Olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan
Alınan Yazıda;**

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından;

- “NOW” logolu medya hizmet sağlayıcı kuruluşun 19.03.2025 ve 21.03.2025 tarihli yayınları hakkında 6112 sayılı Kanun’un 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “yayın hizmetleri hukukun üstünlüğü, adalet ve tarafsızlık esasına aykırı olamaz.” hükmünün ihlali gerekçesiyle idari yaptırım uygulanmıştır.
- “SZC” logolu medya hizmet sağlayıcı kuruluşun 19.03.2025 ve 23.03.2025 tarihli yayınları hakkında 6112 sayılı Kanun’un 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “yayın hizmetleri ırk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturmaz” hükmünün ihlali ve 21.03.2025 tarihli yayını hakkında mezkûr Kanun’un 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “yayın hizmetleri insan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez.” hükmünün ihlali gerekçesiyle idari yaptırım uygulanmıştır.
- “h halk” logolu medya hizmet sağlayıcı kuruluşun 10.03.2025 tarihli yayını hakkında 6112 sayılı Kanun’un 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde yer alan “yayın hizmetleri Türkçenin, özellikleri ve kuralları bozulmadan doğru, güzel ve anlaşılır şekilde kullanılmasını sağlamak zorundadır; dilin düzensiz, kaba ve argo kullanımına yer verilemez.” hükmünün ihlali; 19.03.2025 tarihli yayınları hakkında mezkûr Kanun’un 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentlerinde yer alan “yayın hizmetleri ırk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturmaz.” ve “İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez.” hükümlerinin ihlali; 21.03.2025 tarihli yayını hakkında bahsi geçen Kanun’un 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “yayın hizmetleri ırk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturmaz.” hükmünün ihlali ve 23.03.2025 tarihli yayını hakkında mezkûr Kanun’un 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “yayın hizmetleri insan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı

olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez." hükmünün ihlali gerekçesiyle idari yaptırım uygulanmıştır.

- "TELE 1" logolu medya hizmet sağlayıcı kuruluşun 19.03.2025 tarihli yayını hakkında 6112 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "yayın hizmetleri hukukun üstünlüğü, adalet ve tarafsızlık esasına aykırı olamaz." hükmünün ihlali; 21.03.2025 tarihli yayını hakkında mezkûr Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "yayın hizmetleri insan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez." hükmünün ihlali ve 23.03.2025 tarihli yayını hakkında mezkûr Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "yayın hizmetleri ırk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturmaz." hükmünün ihlali gerekçesiyle idari yaptırım uygulanmıştır.

Üst Kurul, 1982 Anayasası'nın 133'üncü maddesinin ikinci fıkrasında da belirtildiği gibi radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulmuştur. Ayrıca 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 1'inci maddesi ile radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesi, ifade ve haber alma özgürlüğünün sağlanması görevi Üst Kurula tanınmıştır.

Üst Kurul, programları yayınladıktan sonra 6112 sayılı Kanun hükümlerine uygunluk açısından denetlemektedir. Üst Kurulun programlara yayından önce müdahale etme veya programları yayından kaldırma yetkisi bulunmamaktadır. Yayınlar, Üst Kurul Uzmanları tarafından titizlikle takip edilmekte ve kamuoyu şikâyetleri de göz önüne alarak 6112 sayılı Kanun hükümlerine aykırı yayınlar için rapor düzenlenmekte, bu raporlar ve yayın kopyaları Üst Kurulca değerlendirilmektedir. Gerektiğinde ilgili Kanun'un 32'nci maddesi hükümlerine göre kuruluşlara uyarı, idari para cezası, katalogdan çıkarma, program durdurma, geçici yayın durdurma ve yayın lisansı iptali cezası şeklinde müeyyideler, hukuki sürecin tamamlanması ile uygulanmaktadır. İlgili yayınlar, Üst Kurul Uzmanları tarafından yukarıda açıklanan prosedür çerçevesinde yayın ilkelerine uygunluk açısından incelenmekte olup 6112 sayılı Kanun'a aykırı bir hususun tespiti halinde kanuni müeyyidelerin uygulanması Üst Kurula teklif edilmekte ve nihai yaptırım kararı Üst Kurulca alınmaktadır. Bu bağlamda bütün medya hizmet sağlayıcıların yayın hizmetleri 6112 sayılı Kanun kapsamında büyük bir titizlikle izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Sonuç olarak herhangi bir medya hizmet sağlayıcının yayın hizmetlerinde ihlal tespit edildiği takdirde kanuni müeyyideler uygulanmaktadır.

Tüm temel hak ve özgürlüklerde olduğu gibi ifade özgürlüğünün kullanım alanının sınırları hukuki düzenlemelerle açık ve net olarak belirlenmiştir. İfade özgürlüğü, demokratik bir toplumun temel unsurlarını oluşturan çoğulculuk, hoşgörü ve açıklık ilkelerinin var olması açısından vazgeçilmez bir insan hak ve özgürlüğü olma özelliği taşımakla birlikte, ulusal ve uluslararası hukuk belgelerinde bu hakkın kullanılmasının belirli sınırları bulunmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ifade özgürlüğünü düzenleyen 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında ifade özgürlüğü hakkının herkes için geçerli olduğu belirtilmiş, ikinci fıkrası ise bu hakkın sınırlandırılabilmesinin koşullarını düzenlemiştir. Söz konusu maddenin ikinci fıkrası uyarınca basın, ifade özgürlüğünü kullanırken görev ve sorumluluklarına uygun davranmak durumundadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti" başlıklı 26'ncı maddesinin birinci fıkrası "Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir." şeklinde düzenlenmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrası ise "Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlandırılabilir." olarak ifade edilmiştir. Böylece düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasının serbest olduğu fakat yukarıda sayılan "millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği" gibi nedenlerle bu serbestinin kanunla sınırlandırılabilceği düzenlenmiştir.

Bu bağlamda ifade hürriyetinin başka özgürlüklerin kullanılmasını kısıtlayacağı ve/veya zarar görmesine neden olacağı durumlarda sınırlandırılabilceği, dolayısıyla sınırsız olmadığı ulusal ve uluslararası hukuk metinlerinden sarıh olarak anlaşılmaktadır.